

Sundbyberg 2021-02-26

Till: Lena Hallengren

Nationella vårdkompetensrådet vid Socialstyrelsen behöver förstärkas med företrädarskap från patientorganisationer

Nationella vårdkompetensrådet, ett rådgivande samverkansforum mellan regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet, inrättades 2020 vid Socialstyrelsen på uppdrag av regeringen.

Rådet ska långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjning av personal inom vården. Regeringen utser rådets ordförande och ledamöter. Dock har Socialstyrelsen befogenhet att föreslå hur rådets verksamhet på sikt ska kunna omfatta fler professioner och kompetenser.

Funktionsrätt Sverige har i sina tidigare remissvar välkomnat inrättandet av Nationella vårdkompetensrådet vid Socialstyrelsen, men samtidigt påpekat rådets avsaknad av patientrepresentation^{1,2}. Ledamöter från Socialstyrelsens Funktionshindersnämnd har också påpekat detta till Socialstyrelsen vid nämndens sammanträden den 15 oktober 2020 och den 11 februari 2021.

Vid förstnämnda sammanträdet, var Nationella vårdkompetensrådets kanslichef också närvarande som på vår fråga om avsaknad av patientrepresentation meddelade oss att rådet bereder förslag till regeringen om komplettering av rådets sammansättning med tillsättning av en spetspatient.

¹ <https://funktionsratt.se/wp-content/uploads/2020/07/Funktionsr%C3%A4tt-Sveriges-remissyttrande-%C3%B6ver-huvudbet%C3%A4nkandet-God-och-n%C3%A4ra-v%C3%A5rd-2020.pdf>

² <https://funktionsratt.se/vart-arbete/remisser/ett-nationellt-sammanhallet-system-for-kunskapsbaserad-var-dou-202036/>

Det är glädjande att nationella kompetensrådet har nu samma bild som vi; att patientperspektivet behövs för att kunna stärka samverkan om frågor som rör hälso- och sjukvårdens bemanning och kompetensförsörjning. Att rådet föreslår enskilda patienter som företrädare för hela medicinska fältet är dock inte godtagbart.

Företrädare för patient- och anhörigorganisationer har mycket att bidra med när det gäller att analysera var behoven av statliga insatser är som störst för att säkerställa god vård. Som röstbärare fyller vi viktiga funktioner för alla patienter och personer med funktionsnedsättning och för den svenska demokratin i stort. Genom våra medlemmar har vi en bred kunskapsbas och kontaktnätverk, och därmed kan agera både som en partner i utformningen av hälso- och sjukvården, och en kritiskt granskande röst som vaktar hela rörelsens behov³. Vi anser att patientorganisationer som har demokratiskt valda företrädare, måste ges möjlighet att lyfta sina frågor på ett systematiskt sätt. Om den samlade patienterfarenheten tas tillvara genom demokratiskt mandat till patientorganisationer som företräder stora grupper, minskar också risken för en snedvridning av patientinflytande och kompetensförsörjning⁴.

Funktionsrätt Sverige föreslår, i samråd med Socialstyrelsens Funktionshindernämnd, att regeringen ser över besättningen av nationella kompetensrådet och kompletterar rådet med en till två patientföreträdare från demokratiskt ledda patientorganisationer, som kollektivt kan bidra till planering, styrning och utveckling av framtidens vård och vårdssystem.

Med vänlig hälsning
Funktionsrätt Sverige

Elisabeth Wallenius
Ordförande

³ Myndigheten för vårdanalys, Sjukt engagerad – en kartläggning av patient- och funktionshinderrörelsen, 2015:4

⁴ Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Patientmedverkan och inflytande i hälso- och sjukvård, 2015:07

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 46 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.